

OSTATNIE WIADOMOŚCI

Prenumerata miesięczna
1.95 z odn. do domu
1.50 z odb. w Adm.

KRAKOWSKIE

10 gr.

Rok VII.

Kraków, Poniedziałek 22 lutego 1937 r.

Nr. 53

Przemówieniem płk. Koca

interesują się wszystkie państwa

PARYŻ. — Prasa francuska wyraża żywe zainteresowanie zapowiedzianym na dziś przemówieniem płk. Adama Koca. Szereg dzienników zamieszcza na ten temat telegramy.

„Liberte” zamieszcza depeszę o znaczeniu przemówienia płk. Koca p. t. „W kierunku nowej orientacji polityki polskiej”.

„Homme Libre”, organ b. min. pracy, Frossarda, opar-

tuje obszernie informacje na ten temat tytułem: „Polska w przededniu wielkich zmian politycznych”. Pismo przypomina działalność płk. Koca, jako Wiceministra Skarbu i Prezesa Banku Polskiego.

Socjalistyczny „Populaire” ogłasza obiektywne informacje w sprawie mowy płk. Koca, zaznaczając, że płk. Koc jest dobrze znany w kołach politycznych Paryża z tytułu

swych stanowisk, które zajmował w Min. Skarbu i Banku Polskim.

BERLIN. — Prasa niemiecka informuje o wyznaczonym

na niedzielę przemówieniu płk. Koca, snując na ten temat komentarze i domysły i podkreślając znaczenie polityczne tego wystąpienia.

GDANSK. — Prasa gdańska podaje na naczelnych miejscach wiadomość o zapowiedzianym na niedzielę przemówieniu płk. Koca.

Zyciorys płk. Adama Koca

Płk. dypl. Adam Koc urodził się w roku 1891 w Suwałkach, gdzie uczęszczał do gimnazjum rosyjskiego i brał czynny udział w strajku szkolnym. Zwycięskie zakończenie strajku daje mu możliwość przejścia i ukończenia szkoły polskiej.

W latach gimnazjalnych i akademickich płk. Koc pracuje czynnie w organizacjach niepodległościowych, należąc od roku 1909 do Związku Walki Czynnej, a potem do Związku Strzeleckiego. W tym okresie płk. Koc znany był pod pseudonimem „Witold”. W końcu 1912—4 roku nyskuje stopień podporucznika Związku Strzeleckiego oraz odznakę „Oficera Związku”.

Z chwila wybuchu wielkiej wojny 1914 r. płk. Koc udaje się do Warszawy, gdzie doprowadza do

połączenia Związku Strzeleckiego i Drużyn Strzeleckich w ramach zorganizowanej przez siebie Polskiej Organizacji Wojskowej na tyłach wojsk rosyjskich. Przez cały czas okupacji rosyjskiej w Warszawie do końca maja 1915 r. płk. Koc był komendantem okręgu warszawskiego P. O. W.

W końcu maja 1915 r. określona, niesłychanie niebezpieczną drogą przez Finlandię przedostaje się do Pierwszej Brygady, skąd zostaje odkomenderowany do prac organizacyjno-wojskowych w lubelszczyźnie.

Zmuszony z powodu prześladowań policji austriackiej do opuszczenia terenu swojej pracy, udaje się z powrotem do Brygady, dowodząc na froncie plutonem oraz kompanią. W bitwie pod Stochodem płk. Koc jest bardzo ciężko ranny.

Po kryzysie przysięgowym Legionów, płk. Koc zostaje internowany przez Niemców w Beniaminowie, gdzie przebywa do kwietnia 1918 r., a po wypuszczeniu z obozu jeńców obejmuje na rozkaz Komendanta Głównego P. O. W., ówczesnego płk. Śmigłego-Rydza, komendę naczelną Polskiej Organizacji Wojskowej w Warszawie, sprawując swój urząd w niesłychanie ciężkich warunkach pracy konspiracyjnej wśród terrorem władz okupacyjnych.

Płk. Adam Koc organizuje zbrojną walkę z okupantami i w dniu powrotu komendanta z Magdeburga mobilizuje P. O. W., a następnie przeprowadza rozbrojenie Niemców na całym obszarze okupacji.

Ten okres pracy płk. Koca zasługuje na specjalne podkreślenie, gdyż trudno o bardziej ważne i odpowiedzialne stanowisko od funkcji naczelnego komendanta P. O. W. w tych przełomowych czasach, kiedy losy Polski były związane ściśle z losami tej organizacji.

W wojsku polskim płk. Koc pełni kolejno szereg ważnych i odpowiedzialnych funkcji w sztabie głównym.

W r. 1920 w czasie ofensywy bolszewickiej na Warszawę płk. Koc organizuje dywizję ochotniczą piechoty i na jej czele wyrusza na front.

Wyznaczenie płk. Koca na dowódcę dywizji złożonej z najbardziej ideowych elementów, dywizji, która miała być przykładem wiary w zwycięstwo, jest wielkim wyróżnieniem i dowodem ogromnego zaufania, jakim płk. Koca darzył zawsze Marszałek Piłsudski.

Na czele swej dywizji płk. Koc odnosi szereg zwycięstw. W decydującej bitwie o Warszawę, na wysuniętym lewym skrzydle 5-ej armii odnosi piękny sukces nad Wkrą i pod Nasielskiem, zdobywa Ciechanów i Przasnysz.

W decydującej o losach wojny bitwie nad Niemnem, śmiałym manewrem zdobywa Grodno i zostaje wyróżniony w rozkazie Marsz. Śmigłego-Rydza, na zakończenie wojny, za pracę bojową, dowodzoną przez niego dywizji piechoty.

Po wojnie zajmuje znowu ważne stanowiska w Sztabie Głównym i Ministerstwie Spraw Wojskowych, a po ukończeniu Wyższej Szkoły Wojskowej jest zastępcą komendanta Dosw-go Centrum Wyszczolenia Armii. W latach 1926—27 jest szefem sztabu Dowództwa Korpusu we Lwowie.

Wybrany w r. 1928 do Sejmu, jest przewodniczącym grupy posłów i senatorów Małopolski Wschodniej i wiceprezesem klubu parlamentarnego B.B.W.R. Jednocześnie w roku 1929 obejmuje, jako redaktor naczelny „Głos Prawdy”, później zakłada i redaguje „Gazetę Polską”.

W grudniu 1930 r. zostaje powołany na stanowisko wiceministra Skarbu i oddział kieruje polityką finansową i walutową Państwa Polskiego. Równocześnie pełni funkcje komisarza rządowego Banku Polskiego.

Wybrany zostaje posłem na Sejm we wrześniu 1935 r. z okręgu Nr. 45 w Suwałkach, pełniąc w dalszym ciągu funkcje wiceministra Skarbu.

W dn. 7 lutego 1936 r. płk. Koc zostaje mianowany prezesem Banku Polskiego.

Okres działalności skarbowo-finansowej pozwala płk. Kocowi na nawiązanie stosunków z najbardziej poważnymi czynnikami gospodarczymi i finansowymi całego świata i na pozyskanie dzięki swoim wielkim i wszechstronnym walorom osobistym w tych sferach trwałego szacunku i zaufania.

W maju 1936 r. płk. Adam Koc zostaje mianowany przez Marsz. Śmigłego-Rydza Komendantem Naczelnym Związku Legionistów Polskich. Równocześnie Naczelnym Wódcą po przemówieniu w dn. 24 maja 1936 r. powierza płk. Kocowi pracę nad konsolidacją ogólnonarodową.

Płk. Koc mianowany był przez Marszałka Piłsudskiego jako jeden z pierwszych dziesięciu, kawalerem orderu „Virtuti Militari” i członkiem kapituły tego orderu.

Z orderów bojowych płk. Koc posiada Krzyż Niepodległości z mieczami i czterokrotny Krzyż Walecznych.

Prócz tych posiada komandorię Polonii Restituty z gwiazdą i szereg odznaczeń polskich i zagranicznych.

Nowe wybory prez. Łodzi zarządził p. woj. Hauke - Nowak

P. wojewoda łódzki Aleksander Hauke Nowak wystosował do tymczasowego prezydenta m. Łodzi Godlewskiego pismo zarządzające zwołanie posiedzenia wyborczego rady

miejskiej na dz. 25 lutego 1937 roku.

Na porządku dziennym tego zebrania figurują dwa punkty: Wybór prezydium zebrania i Wybór prezydenta miasta.

Rzeź pod Jarama trwa

Ofiarami padają bezbronni mieszkańcy

AVILA. Artyleria powstańcza bombardowała brzegi rzeki Jarama.

W czasie bitwy powietrznej z samolotami rządowymi powstańcy stracili dwa samoloty myśliwskie.

Wojska rządowe poczyniły dziś postępy w kierunku Las Rosas. Jak się zdaje, powstańcy zostaną zmuszeni wkrótce do ewakuowania Las Rosas, które może nastąpić tylko jedną drogą, znajdującą się pod ostrzałem artylerii rządowej.

Na odcinku Jaramy panuje względny spokój, powstańcy rozwijają jedynie działalność artyleryjską w okolicy Morata de Tajuna.

WALENCJA. — Hiszpańska agencja rządowa donosi, że ub. nocy artyleria powstańcza bombardowała gwałtownie środkowe dzielnice miasta, znajdujące się w znacznej odległości od miejsca, w którym toczą się walki.

Ofiarami bombardowania padło kilkanaście osób spośród ludności cywilnej. Wczoraj rano o g. 11.15 samoloty powstańcze nadleciały ponownie nad miasto. Eskadry rządowe stoczyły bój z samolotami nieprzyjacielskimi, przy czym strącono 6 samolotów powstańczych. Trzy samoloty rządowe zmuszone zostały również do wylądowania.

MOSKWA. — Na mocy postanowienia prezydium CIK'u ZSRR z dn. 19 b. m. poseł sowiecki w Hiszpanii Rosenberg został odwołany.

Według informacji z kół

oficjalnych, odwołanie Rosenberga nastąpiło wskutek przeniesienia go na inne stanowisko, lecz nie wiadomo jakie.

Następcą Rosenberga ma zostać radca poselstwa sowieckiego w Stambule, Hajkis.

Zaznaczyć należy, iż poseł hiszpański przy rządzie sowieckim, Paskua, który w początkach lutego wyjechał do Hiszpanii, dotychczas jeszcze nie powrócił i nie wiadomo kiedy powróci.

Nowy ustrój adwokatury na wczorajszym posiedz. R. Ministrów

Dn. 19 bm. odbyło się pod przewodnictwem premiera generała Sławoja-Składkowskiego posiedzenie Rady Ministrów.

W pierwszym rządzie Rada Ministrów przyjęła projekt

prawa o ustroju adwokatury. Projekt ten m. in. ustala, że kandydatów do stanu adwokackiego obowiązuje nie tylko odbycie aplikacji adwokackiej ale wpięć aplikacji sądowej, zakończonej egzaminem.

Koniec strajku na kolejkach

Zwycięstwo strajkujących pracowników

W wyniku akcji mediacyjnej Ministerstwa Opieki Społecznej nastąpiła likwidacja zatargu pomiędzy dyrekcją a pracownikami Warszawskich Kolejek Dojazdowych.

Protokół porozumienia, zawartego pomiędzy stronami z dn. 19. b. m. przewiduje m. i.

P. Aleksander Hafftko, kontraktowy radca, kierownik referatu żydowskiego w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych, został z dniem 18 lutego 1937 r. zwolniony z zajmowanego stanowiska i ze służby państwowej.

podjęcie niezwłocznych pertraktacji w sprawie umowy zbiorowej dla pracowników etatowych. Pertraktacje te winny być ukończone do dn. 5-go marca rb., przy czym w przypadkach praw niezgodzonych — rozstrzygać będzie arbiter z ramienia Min. Opieki

Dla pracowników nieetatowych zawarta będzie dobrowolna umowa zbiorowa. Protokół przewiduje dalej zbadanie przez specjalną komisję ministerialną sprawy redukcji personelu w związku z położeniem gospodarczym W. K. D. i projektowaną reorganizacją

przedsiębiorstwa. Komisja ta ustali liczbę pracowników zbędnych, która w każdym razie nie mogłaby przekraczać 50 osób.

Pracownicy zwolnieni otrzymają odprawy w wysokości 2-miesięcznych poborów. W stosunku do pozostałych wypowiedzenia zostały cofnięte.

W związku z porozumieniem pracownicy powracają do pracy.

W godzinach wieczorowych poczyniono przygotowania do uruchomienia komunikacji na kolejkach, które ruszą prawdopodobnie dziś.

Wielkie plany oświatowe

przedstawił p. minister Świętosławski

Zakończenie dyskusji nad budżetem Min. Rolnictwa

Rozprawa nad budżetem Ministerstwa Rolnictwa zakończyła się onegdaj późnym wieczorem więc dopiero na wczorajszym posiedzeniu Sejmu zabrał głos min. Poniatowski oraz sprawozdawca pos. Kamiński.

Min. Poniatowski odpowiedział posłom na wszystkie poruszone sprawy. Zajął się w pierwszym rzędzie wywodami pos. hrabiego Łubieńskiego do wódzając mu, że fałszywie rozumował. Minister Rolnictwa lojalnie zaznaczył, że rozumie doskonale jego zasadnicze stanowisko w sprawie parcelacji, jako przedstawiciela wielkiej własności ziemskiej.

Min. Poniatowski przypomniał, że ustawa o reformie rolnej jest wynikiem kompromisu i tego kompromisu trzymać się będzie przy jej wykonaniu. Nie zamierza więc ani zwiększać ani też zmniejszać tempa parcelacji. Jeśli jednak istnieją zalety to należy je ścigać podobnie, jak to się dzieje z zaległymi podatkami.

Min. Poniatowski wykazując, że mała własność rolna daje więcej plonów zaznaczył równocześnie, że ważne jest by powstało gospodarstwo samodzielne, zdolne do wyżywienia całej rodziny chłopskiej.

Po krótkiej przerwie przystąpiono do budżetu Ministerstwa Oświaty. Do głosowania zapisało się aż 31 mówców. Marszałek ograniczył więc czas przemówień do 30 minut.

Sąd doraźny w więzieniu

BERLIN. — W więzieniu, gdzie przebywają przestępcy, skazani na ciężkie kary, odbył się przed Sądem Doraźnym proces przeciwko pewnemu 26-letniemu więźniowi, skazanemu na dożywotnie pozbawienie wolności, a oskarżonemu o organizowanie ucieczki z więzienia i napad na dozorców.

Więźnia skazano na śmierć. Przeciwko wyrokowi nie ma apelacji.

Proces w murach więziennych wywołał zrozumiałe zainteresowanie.

Gdy żołądek pracuje leniwie..

trzeba go pobudzić do prawidłowej i systematycznej pracy. Chory żołądek jest przyczyną powstawania wielu chorób, zostawia w kiszkiach substancje gnilne, zatrzymując w ten sposób organizm.

Ziela z Gór Harcu D-ra Lauera normują działanie żołądka i kiszek, regulują trawienie, usuwają zaparcia, pobudzają przemianę materii i przeciwdziałają tworzeniu się zbytecznego nadmiaru tłuszczu w organizmie.

Ziela z Gór Harcu D-ra Lauera stosowane są również przy cierpieniach wątroby, woreczka żółciowego (kamicy żółciowej), cierpieniach hemoidalnych i otyłości; łatwe do przyrządzenia, chętnie przyjmowane przez chorych.

Niektórzy posłowie otrzymali zaledwie 5 minut dla swego przemówienia.

Pierwszy zabrał głos sprawozdawca pos. Pochmarski, który podnosi, że jakkolwiek budżet tego ministerstwa jest drugi pod względem wysokości to jedna z nich nie zaspokaja on najpilniejszych potrzeb bieżących.

Stały wzrost tego budżetu musi stać się regułą w ciągu najbliższych lat. Mówca zaznacza, że podłożono już podwaliny pod planową akcję zmierzającą do zupełnego usunięcia bolesnego zagadnienia dzieci pozostających poza szkołą.

Następnie zabrał głos min. prof. Świętosławski. Na wstępie przypomina swoje wywody wygłoszone na komisji budżetowej w sprawie konieczności zwiększenia nauczycieli oraz budowy nowych gmachów szkolnych. Minister oświadcza, że opracował w tej mierze plany na 8 i 9 lat i jeśli środki finansowe nie zawiodą, to po tym wymienionym okresie czasu najpilniejsze potrzeby szkolnictwa powszechnego zostaną zaspokojone. Obecnie przewidziany jest roczny przyrost nauczycieli w wysokości 4.000 osób. Niebawem da się odczuć potrzeba zwiększenia nauczycieli w szkołach średnich. Chwilowo jednak sprawa ta nie jest brana pod uwagę. Ministerstwo skupia swój cały wysiłek przede wszystkim na odcinku szkół powszechnych i zawodowych. Prowadzone są również prace nad przygotowaniem dokładnych programów dla liceów, które zaczną w przyszłym roku szkolnym działać.

Następnie min. Świętosławski przeszedł do zagadnienia wychowania młodzieży. Sprawa ta jest wyjątkowo trudna. Polska graniczy z dwoma wielkimi państwami, w których rządzą dwa skrajnie różne systemy. Narażeni jesteśmy na przesączanie się przeciwnych sobie, wzajemnie obcych hasel. Bezsporne jest, że Polska nie powinna naśladować innych, że musi znajdować własne rozwiązanie zagadnień związanych z jej bytem. Młodzież musi być wychowana zgodnie z naszymi tradycjami.

Na pierwszy plan należy wysuwać wszystko co nas łączy a odsuwać to co nas dzieli. W serca i umysły młodzieży wszczepiać należy ofiarną miłość Ojczyzny. Musi ona zrozumieć, że niepodległa i silna Polska jest niezbędnym warunkiem duchowego i material-

nego rozwoju narodu jako całości i jej poszczególnych obywateli. Wychowanie młodzieży może jednak osiągnąć dobre wyniki jedynie w sprzyjającej atmosferze. Niestety ta atmosfera jest obecnie przesycona wzajemnymi uprzedzeniami i podejrzeniami. Dla dobra wychowania młodzieży musimy tę atmosferę oczyścić.

Następnie Minister omawia szkolnictwo mniejszości narodowych, szkolnictwo prywatne oraz zagadnienia kultural-

ne.

W obszernej dyskusji poruszono zarówno sprawy szkolnictwa powszechnego, jak i zawodowego. Wiele miejsca poświęcono zagadnieniom wychowawczym i religijnym. Nie brakło oczywiście wystąpień li tylko w sprawach młodzieży. Poruszano również sprawy młodzieży akademickiej. Kolejka mówców, jak już zaznaczyliśmy, była bardzo wielka, nie więc dziwnego, że i tematy były bardzo rozmaite.

Śmierć od wybuchu granatu

RYGA. — Wczoraj rano w jednym z budynków bocznych w fabryce prochu, położonej o 3 km. od Libawy, nastąpił wybuch, od którego zginęło 2 robotników i maszynista, przy czym ten ostatni odrzucony został siłą wybuchu o 400 metrów.

Wybuch spowodował poza tym pożar, który strawił cały budynek.

Jedynie dzięki wysiłkom straży ogniowej, zdołano zapobiec rozszerzeniu się pożaru na główny kompleks fabryczny.

„ZŁOTE MYŚLI“:

„Nie czasy są, nieszczęsne, lecz ludzie; nie czasy bowiem człowieka złym czynią, lecz człowiek czasy złymi czyni.“

Zamach bombowy na wicekróla Abisynii

Kilkunastu krajowców zostało zabitych

PARYŻ. — Agencja Havaşa donosi z Addis Abeby:

Wczoraj w południe w chwili, gdy wicekról Graziani w otoczeniu władz cywilnych i wojskowych rozdawał w kościołach i meczetach z okazji urodzin księcia Neapolu ja-

mużnę ubogim z tłumu krajowców rzucono w kierunku wicekróla i jego otoczenia kilka bomb.

Odlamki bomby raniły wicekróla Graziani, zastępcę szefa sztabu aeronautycznego, generała Liotta i głowę kościoła

koptyjskiego Abuna Cyryla. Kilkunastu krajowców zostało zabitych.

Rany odniesione przez gen. Liotta są ciężkie, natomiast wicekról Graziani odniósł obrażenia nie zagrażające życiu.

Przyznał się do morderstwa

dokonanego przed 17 laty

W tych dniach zostanie wznowiony w Salem w stanie New Jersey proces, który wywołał oburzenie zainteresowanych. Oskarżonym jest niejaki Henry Green, który przed 17 laty miał zabić i ograbić kasjera huty szklanej w Salem, Mac Causlena. W ciągu tych 17 lat dwie inne osoby zostały podejrzane o dokonanie zbrodni i zostały skazane. Obie jednak były niewinne, ponieważ dopiero teraz wpadło się na trop prawdziwego zbrodniarza.

20 października 1920 roku zabito Mac Causlena. Podejrzanie z miejsca padło na gangstera Giordano, przy którym znaleziono większą sumę pieniędzy. Giordano wypierał się zbrodni, ale jego słowom nie dano wiary, ponieważ znaleziono przy nim zegarek, który należał do zamordowanego i ponieważ nie mógł złożyć żadnego alibi. Po krótkiej rozprawie sądowej gangster zasiadł na elektrycznym krześle.

Po 5 latach policja zaarrestowała w Nowym Jorku niejakiego Karola Fifthiana, przy którym znaleziono dokładny plan huty w Salemie. Na budce strażnika, w której zabito kasjera, zrobiono krzyżyk. Pod planem znajdowała się data: 20 październik 1920. Przy padkiem zdołano ustalić że

Fifthian fatalnej nocy znajdował się w Salem i jak zeznał karozmarz, u którego zatrzymał się, w ciągu nocy nie znajdował się w zajeździe. Poza tym dozorca nocny huty orzekł, że w ciągu nocy kilka razy widział Fifthiana w pobliżu zakładów.

Doszło do nowego procesu i Fifthian również został skazany na karę śmierci, ale gubernator stanu ulaskawił go, zamieniając karę śmierci na dożywotnie więzienie.

Sąd jednocześnie zrehabilitował Giordano i rodzinie jego wypłacono odszkodowanie.

Niezwykła ta sprawa osiągnęła swój szczytowy punkt tego lata, gdy na policję zgłosił się Henryk Green, który doznał bezczelnej napaści na bank i za którym policja wy-

słała listy gończe. Green nie tylko przyznał się do zarzucanego mu przestępstwa, ale zeznał również, że zabił kasjera Mac Causlena przed 17 laty. Podał tak wiele szczegółów i przedstawił tak przekonujący materiał rzeczowy, że sędzia śledczy był przekonany, że rzeczywiście on zabił kasjera.

Gdy sprawa przyjęła ten obrót Fifthiana wypuszczono na wolność. Okazało się, że on tylko przygotowywał plan dla zbrodniarza, nie wiedząc do czego mu jest potrzebny. Greena natomiast osadzono w więzieniu. Wkrótce stanie on przed sądem. Powszechnie się przypuszcza, że nie zostanie skazany na karę śmierci, że sąd weźmie pod uwagę wszystkie okoliczności i skaza go na dożywotnie więzienie.

Po raz trzeci domaga się dymisji

SZANGHAJ. Czank-Kai-Szek złożył ponownie dymisję na ręce komitetu wykonawczego Kuomintangu. Komitet nie przyjął dymisji i prosił marszałka o dalsze pozostanie na czele rządu.

W tutejszych kołach politycznych sądzą, że ta trzecia z rzędu prośba o dymisję poddyktowana jest u Czang Kai

Czeka życzeniem uzyskania a-probaty Kuomintangu na prowadzenie swojej polityki.

Po wyrażeniu mu przez Kuomintang votum zaufania Czang Kai Szek złożył sprawozdanie z przebiegu powstania w Sianfu i przedstawił dezyderaty jego przewódców.

Frontem do Morza

Zbrodnia płatnych morderców

Zamordowanego wieśniaka ukryli w stercie

W stercie słomy na polach wsi Budki Petyrkowskie w powiecie grójeckim znaleziono przed kilku dniami trupa męża czynny. Dochodzenie ustaliło, że był to mieszkaniec tej wsi Edmund Cal. Został on w okrutny sposób zamordowany, potem wciągnięty do sterty słomy i tam ukryty. Trupa wy-

kryto przypadkowo.

Policja przeprowadziła śledztwo i ustaliła, że morderstwa dokonali Jan Markowski i Wacław Gałązka. Zostali oni aresztowani. Do zbrodni przyznali się i złożyli sensacyjne zeznanie. Zostali oni wynajęci do zamordowania Cala przez gospodarza Michała Olszewskiego. Aresztowano i Olszewskiego.

Przyznał się do zarzucanego mu czynu i zeznał, że przed dwoma laty został zabity jego syn. Policja zabójców nie wykryła. Wtedy Olszewski przeprowadził dochodzenie na własną rękę, które trwało tak długo czas i zostało uwięzione powrotem. Olszewski stwierdził, że zabójstwa jego syna dokonał Cal.

Olszewski wydał wtedy wyrok śmierci i postanowił wyrok wykonać. Ażeby jednak same mu tego nie czynić wynajął do morderstwa Gałązkę i Markowskiego, którym dobrze zapłacił. Najęci mordercy wywiąza li się z zadania. Zarówno morderców jak i Olszewskiego osadzono w więzieniu.

Na politycznym widnokręgu

Zawodowi „handlarze śmierci” potrafią przełamać wszystkie przeszkody

Londyński komitet nieinterwencyjny zrobił poważny krok naprzód. Mimo olbrzymich trudności osiągnięto pewne porozumienie w sprawie kontroli wód hiszpańskich. Przypominamy, że największe trudności robiła Portugalia, która nie chciała się zgodzić na to, by jakaś międzynarodowa komisja kontrolowała jej granice. Ostatecznie jednak przedstawiciel Portugalii wyraził zgodę, by tę kontrolę wykonywała Anglia.

Salomonowy wyrok

A więc w danym wypadku istnieje porozumienie między Anglią a Portugalią. Wyniki kontroli będą więc komunikowane przez przedstawicieli Anglii, komitetowi nieinterwencyjnemu. Również w sprawie dopuszczenia do udziału statków sowieckich doszło do porozumienia. Flota sowiecka będzie kontrolowała granice nacjonalistów, zaś flota portugalska granice rządu madryckiego. Jak więc widzimy rozwiązanie iście salomonowe.

Francja, jak zazwyczaj, pierwsza poszła jak najdalej. Wydano zarządzenia zabraniające rekrutację ochotników, zbierania datków, prowadzenia jakiegokolwiek propagandy. Prasa powitała bardzo przychylnie krok rządu paryskiego, dopatrując się w nim, jak najdalej posuniętej dobrej woli. Wyraża się ogólnie przekonanie, że jeśli inne rządy pójdą w ślady Francji, będzie można szybciej zlikwidować krwawą wojnę domową w Hiszpanii.

Oczywiście wprowadzenie ścisłej kontroli granic hiszpańskich powinno doprowadzić w pierwszym rzędzie, do wstrzymania przyływu broni oraz ochotników. Taki stan rzeczy doprowadzić musi do tego, że wojna domowa będzie skrócona.

Dlaczego tak późno

Mimo woli jednakże nasuwa się pytanie: czy nie można było tego prędzej uczynić? Czy strony walczące nie zostały zaopatrzone w odpowiednią ilość broni, że nasilenie wojny bynajmniej nie osłabnie? Wreszcie: czy nie będzie szmuglu?

Jeśli chodzi o tę ostatnią sprawę to doświadczenie uczy, że „handlarze śmierci” potrafią przełamać wszystkie zakazy, ominąć kontrolę. Wyikałoby więc, że jakkolwiek

osiągnięto w Londynie pewne postępy, to jednakże nie należy zbyt pochopnie przypuszczać, że oznacza to, iż wojna domowa zostanie w ciągu najbliższych tygodni zlikwidowana. Nie wolno bowiem zapomnieć, niezależnie od tego cośmy powiedzieli powyżej, że w miarę przedłużania się stanu wojennego, rośnie wzajemna wrogość i zaciętość.

Postępowanie walczących stron nie pozostawia pod tym względem żadnych wątpliwości. Okrucieństwa obustronne przewyższają wszystko co my dotychczas znaliśmy z okresu wojen.

Tei wzajemnej bezgranicz-

nej nienawiści przypisać zresztą należy ową zaciętość, którą spotykamy u walczących. Widzimy przecież, że o każdą

pięć ziemi trzeba walczyć. Każdy dom czy pagórek zamienia się w twierdzę. Walczący wiedzą, że u przeciwnika nie znajdują pardonu. Szkoda szukać więc ratunku. Stąd hasło: zginąć albo zwyciężyć.

Główne wysiłki Anglii i Francji szły w kierunku niedopuszczenia, by wojna w Hiszpanii stała się zarzewiem wojny powszechnej, nowej wojny religijnej. Nie ulega wątpliwości, że coś podobnego groziło. Pod tym względem wysiłki tych mocarstw zostały uwieńczone powodzeniem. Chwilowo wydaje się, że niebezpieczeństwo wojny zostało zażegnane.

VIM

czyści wszystko

Vim czyści delikatne przedmioty, nie niszcząc ich i nie rysując. Bez trudu usuwa wszelki brud.

Cena puszek 40 gr., paczki 20 gr.

Wyrób firmy SCHICHT-LEVER S.A.

Napoleon Sądok

RATUJ PRZYJACIELA!

Dwaj wierni i nieodłączni przyjaciele, pan Piotr i pan Henryk stali na przystanku tramwajowym i kłócili się zawzięcie.

Szło oczywiście, jak zwykle, oto, że pan Henryk powiedział: „Na dziś dość wódki. Wracam do domu”, zaś pan Piotr prosił z uporem:

— Heniek! Nie bądź świnią! Godzina wczesna! Chodź jeszcze na ostatnie piwo!

— Nie pójdę! — uparł się pan Henryk. — Stanowczo mam dość.

— Heniek! Bo się pogniwam!

— Nic na to nie poradzę.

Otrzymałszy taką odpowiedź od wiernego przyjaciela pan Piotr spojrział na niego z goryczą, mruknął „świnia” i, nie żegnając się, wsiadł do tramwaju, który akurat nadjechał.

Pan Henryk popatrzał za obrażonym przyjacielem, wrzucił ramionami i poszedł do domu.

Wśród nocy w mieszkaniu pana Henryka zadzwonił telefon. Wyrwany ze snu gospodarz podbiegł do aparatu.

— Henius! To ty? — zabrzmiał w słuchawce głos przyjaciela.

— Oszalałeś?! — oburzył się pan Henryk. — O drugiej w nocy cały dom mi budzisz?!

— Henius! Nie gniewaj się! Stało się nieszczyście.

— Co takiego?!

— Uważasz, jakim wsiadł do tramwaju bardzo mi było smutno. Pić sam nie lubię. Zresztą byłem już trochę wstawiony.

— Prędzej gadaj, o co chodzi?

— Czy ty nie pamiętasz, Heniu, w jaki ja tramwaj wsiadłem? Zdaje się, że „zero”? Prawda?

— Tak, „zero”.

— I pożegnaliśmy się na ze laznej?

— Tak. Ale gadaj idioto, o co ci chodzi, bo ja chcę spać.

— Więc, uważasz, myślałem

w tramwaju, czy dobrze zrobiłem, że z tobą rozstałem się bez pożegnania. I poczułem wyrzuty sumienia.

— A to bydlę! — zaklął w telefon pan Henryk. — O drugie w nocy dzwonisz, żeby mnie przeproszać?

— Henius! Nie gniewaj się! Nie rzucaj słuchawki! Słuchaj uważnie! Stało się coś strasznego!

— Gadaj wreszcie kretynie!

— Więc, uważasz, wyrzuty sumienia mnie gryzły i nie chciało mi się wracać do domu. Wyskoczyłem z tramwaju przed jakimś kinem, kupiłem bilet, wszedłem, i usiadłem sobie w łozy. Wypiliśmy przed tym, Heniu, na sali było ciepło, więc zmorzyło mnie... Usnąłem.

— Co mnie to wszystko obchodzi?! — ryknął pan Henryk.

— Czekaj! Czekaj! Jeszcze nie skończyłem. Obudziłem się uważasz, przed godziną. Jestem sam! Wszystkie drzwi pozamykane na mur! Heniu! Ratuj przyjaciela! Mnie przecież stąd wypuszczą dopiero jutro po obiedzie! Nie będę w biurze, nie będę w domu? Skandal!

— A co to za kino?

— Właśnie, że nie wiem.

— Jak to?!

— Ano tak. Byłem zamyślonny i miałem trochę w głowie. Że wsiadłem do tramwaju „ze ro” to pamiętam. Ale gdzie wsiadłem, nie mogę sobie przypomnieć. Czy na Żelaznej, czy na Złotej, czy na Marszałkowskiej, czy na Nowym Świecie? Z numeru telefonu myślałem, że się zorientuję w jakiej jestem dzielnicy. Ale numer zupełnie starty. Takie, wiesz, nie wielkie kino. Sala jest na prawo, a poczekalnia na lewo.

— Więc co mam robić?

— Bo ja wiem?... — głos pana Piotra stał się płaczliwy.

— Ratuj przyjaciela!

— Ale jak?... Gdzie? Poszukaj, może tam jaki plakat wisi z nazwą kina.

Po kwadransie w mieszkaniu pana Henryka znów się

rozległ telefon.

— Henius? To ja Pietrek.

— Co robisz?

— Nudzi mi się. Uważasz, wlałem do kabiny mechanika i puszczam sobie obraz. Ale źle nastawiłem. Od końca idzie i do góry nogami. Jak dojdę do tytułu, to ci zatelefonuję. Sprawdzisz w gazecie i w ten sposób będziemy wiedzieli gdzie jestem.

Minął znów kwadrans. Telefon.

— Henius!

— No?

— Trochę mi weselej. W kabini mechanika znalazłem bu telkę.

— A film jaki ma tytuł?

— Nie wiem... Zepsuł się aparat. Coś się zatliło, uważasz i cała kabina dymi.

— Człowieku! — ryknął w telefon przerażony pan Henryk. — Pijany bydlaku! Spu- lusz się!

Odpowiedź na te wykrzykniki wypowiedziana była bardzo flegmatycznie.

— A niech tam! Teraz dopiero zrozumiałem, że życie jest

niewiele warte. Wiesz Henius, ja już dawno myślałem o samobójstwie. Żegnaj drogi przyjacielu! Może się już na tym świecie nie zobaczymy.

— Pietrek!!!! Pietrek!!!!

Nikt nie odpowiedział.

Pan Henryk, jak oszalały, wybiegł na miasto. Całą noc jeździł od kina do kina. Burzył dozorców, pukał, sprawdzał, dobijał się do mieszkań dyrektorów kin.

Nigdzie ani śladu przyjaciela.

Złamany i zmarznięty wrócił o 8-ej rano do domu.

— Po co ja tego idiotę puściłem samego? — jęczał. — Po co go puściłem?

A tymczasem pan Piotr po dobrze przespanej nocy w swym własnym łozku, zajął się apetytem śniadanie i myślał z satysfakcją.

— Dalem mu durniowi szkole.

Całą noc pewno nie spał.

Na drugi raz niech nie odma- wia wiernemu przyjacielowi, kiedy ten go prosi na ostatnie piwo.

Rozwój polskich linii lotniczych

Polskie skrzydła rozprzestrzeniają się co raz bardziej. Twardą i zmusną pracą nasze linie powietrzne zdobywają sobie uznanie i więcej miejsca pod słońcem. Niedawno jeszcze nasza powietrzna komunikacja ograniczała się do terenu Polski, Teraz nasze samoloty lądują w Niemczech, Rumunii, Bułgarii, Grecji, Łotwie i Estonii.

W kwietniu rozpoczyna się nowy sezon lotniczy. Kończy się okres zimowy, który wszędzie oznacza poważne zmniejszenie komunikacji z powodu niedogodnych warunków atmosferycznych. Nowy sezon rozpoczynają jednakże polskie linie lotnicze „Lot” nowymi zdobywcami.

Samoloty polskie latać będą bowiem do Finlandii, Włoch, Węgier, Austrii i Palestyny. Zdobyliśmy w ten sposób nowe szlaki komunikacji powietrznej.

Od Finlandii (Helsinki) do

Palestyny (Lydda) a więc trasę wiodącą od Bałtyku do Azji przebywać będą nasze samoloty w dwa dni. Komunikacja odbywać się będzie trzy razy tygodniowo. Ta linia została otwarta już 4 kwietnia.

Otwarcie linii do Budapesztu nastąpi 1 maja, a do Rzymu, przez Wiedeń i Wenecję, dnia 1 czerwca.

RADIO

8.00 Sygnał czasu i „Pod Twoją obroną”
8.05 „Audycja dla wsi”
9.00 Transmisja nabożeństwa z kościoła O. O. Bernardynów (z Wilna).
10.40 Lucyna Szczepańska i Zespół Stefana Rachonia. Stille i płyty.
11.57 Sygnał czasu i hejnał.
12.03 Przegląd teatralny.
12.15 Otwarcie III-go Międzynarodowego Konkursu im. Fryderyka Chopina — transmisja z Filharmonii Warszawskiej.
13.15 Koncert poświęcony twórczości Alfreda Stiedlera w 25-lecie pracy muzycznej.
14.00 Transmisja z łodzi fragmentów meczu bokserkiego „Polska-Austria”.
14.20 Koncert rozrywkowy w wykonaniu Małej Orkiestry P. R.
15.30 „Audycja dla wsi”.
16.00 Koncert reklamowy.
16.25 Kameralny Teatr Wyobraźni.
16.55 — 17.00 Przerwa.
17.00 LL koncert międzykontynentalny.
17.30 Koncert symfoniczny.
19.00 „Jak czytać wiersze” — szkic literacki.
19.20 Koncert rozrywkowy.
19.50 „Na wesolej lwowskiej falli”.
20.50 Jan Klepura i Marta Eggerth.
22.30 Melodie taneczne.
22.50 Wiadomości sportowe.
23.00 Melodie taneczne.
Zakończenie audycji o godz. 23.30.

SKŁADAJCIE OFIARY NA
Fundusz Obrony Morskiej

Kontop. P. K. O. 20440

Kto zna mękę bezsenności

ten wie, że często pozbawiają nas snu zmęczone i wyczerpane nerwy. Ziola magistra Wolskiego ze znak. ochr. „Pasiverosa”, zawierające Pasiflorę (Kwiat Męki Pańskiej), roślinę o własnościach uspokajających, którą wzburzone i zmęczone nerwy,

łagodzą ich niedomagania i nerwicę serca, bóle i zawroty głowy uczucie niepokoju oraz sprowadzają krząpiący, naturalny sen nie powodując przyzwyczajenia. Wytwórnia: Magister Wolski, Warszawa, Złota 14.

Mecz bokserski Polska — Dania

Zarząd Łódzkiego PZPN. poczynił energiczne starania o przydzielenie Łodzi w bieżącym sezonie międzynarodowego meczu piłkarskiego Polska — Dania.

Delegacja Łodzi sprawę powyższą postawi na walnym zebraniu PZPN., które odbędzie się 20 i 21 b. m. w Warszawie.

TADEUSZ RYS

DZIEŃ ZAPŁATY

WSTRZĄSAJĄCA POWIEŚĆ O BOHATERSTWIE,
MIŁOŚCI I POŚWIĘCENIU

Tatiana córka pułkownika żandarmerii Iwanowa, i zmarłej przed dwoma laty Polki, zakochała się w młodym bojowcu, Tadeuszu Orlińskim zwanym Sokółem, i wraz z nim uciekła z domu ojca.

Sokół pracował w fabryce papierosów Polakiewicza. Między robotnikami tej fabryki była młoda i ładna Jadwiga Izdebska która skrycie kochała się w Orlińskim. Majster tejże fabryki usiłował zniewolić Izdebską, ta jednakże zdołała mu się wyrwać i uciec. Z zemsty majster zademonstrował ją w ochronie i Jadwiga Izdebska została niewinnie aresztowana.

Tymczasem Tadeusz przygotowywał zamach na pułkownika Iwanowa, lecz w przeddzień wykonania tegoż został aresztowany. Wobec tego Tania postanowiła sama wykonać zamierzony zamach i pewnego dnia zjawiała się w ochronie w gabinecie swego ojca. Iwanow jednak zdołał wyrwać jej rewolwer z ręki i zmusił ją do powrotu do domu. Gdy jechała wraz z ojcem zobaczyła ją doktor Dłuski, jeden z bojowników o wolność, i odtąd towarzysze uważali Tanię za zdradczynię.

Tadeusz uciekł z gmachu sądu i ukrył się w mieszkaniu matki towarzysza partyjnego, Piaseckiego, straconego przez Moskali. Tu też doniesiono mu o rzekomej zdradzie Tani. Wreszcie postanowiono wezwać ją na sąd partyjny.

Tania uciekła z domu ojca i zjawiała się na rozprawie partyjnej. Tu wysłuchano wyjaśnień Tani i kazano jej zgłosić się za dwa tygodnie po decyzję, która ma nastąpić po stwierdzeniu jej prawdomówności.

Na posiedzeniu komitetu bojowego postanowiono za wszelką cenę uratować Jadwigę Izdebską, skazaną na śmierć. Uprowadzono ją „grypsem”, że do jej celu przybędzie spowiednik. Gdy Izdebska została sama z księdzem, ten udzielił jej wskazówek odnośnie ucieczki i zostawił mundur strażniczki, aby mogła się przebrać. Ucieczka się udała, ale władze zwierzczenie obawiając się dymisji osadziły w więzieniu strażniczkę pilnującą Jadwigę Izdebską. Strażniczkę oskarżono o ułatwienie ucieczki Izdebskiej. Jadzia przybyła do mieszkania Piaseckiej i tu spotkała się z Tadeuszem.

Z kolei przystąpiono do drugiego zamachu na pułkownika Iwanowa. Tania wysłała do niego list, że niby chce się z nim zobaczyć i wyznaczyła mu spotkanie. W rzeczywistości zamiast Tani miał czekać bojowiec. Tymczasem Iwanow na spotkanie nie poszedł, lecz wysłał agenta, który też został zabity zamiast pułkownika. Po tym nowym nieudanym zamachu, Tanię znów uważano za prowokatorkę, lecz ostatecznie przekonano się o jej niewinności.

Tania umówiła się z Tadeuszem i gdy się spotkali od razu zapytała czy ją nadal kocha, gdyż jeden z bojowców powiedział jej, że Sokół interesuje się Izdebską. Nie otrzymawszy jasnej odpowiedzi, Tania szybko odeszła i odtąd Tadeusz nie mógł jej odnaleźć.

Bojowcy postanowili zgładzić generał-gubernatora Skallona i opracowali dokładny plan zamachu. Jeden z nich w przebraniu rosyjskiego oficera miał znieżyć czynnie konsula niemieckiego. Obrażonemu dyplomacie powinien wyrazić ubolewanie generał-gubernator. Bojowcy więc planowali, że w tym czasie, gdy Skallon będzie jechał do mieszkania konsula, rzucą na niego bombę.

W tym celu członkini organizacji bojowej, Hanna wynajęła mieszkanie frontowe w domu przy ul. Koszykowej 13. Okna jej lokalu wychodziły na Koszykową i Natolińską, na której mieszkał konsul niemiecki. Bomby miano rzucić z okien wychodzących na Natolińską. Hanna zameldowała się jako Irena Kozłowska, a Jadzię Izdebską i drugą bojownicę przyjęła rzekomo do służby.

Tadeusz przyniósł do mieszkania na Koszykowej cztery bomby. Wszystko jest już przygotowane do amachu. Trzy dziewczyny czekają tylko na przejazd Skallona.

Bojowiec Adam, przebrany za oficera rosyjskiego z 34-go pułku artylerii z Kalisza, spoliczkował wice-konsula niemieckiego, po czym spokojnie odjechał dorożką do mieszkania na Wolskiej, gdzie oczekującemu na niego Tadeuszowi opowiedział przebieg całego zajścia. Obrażony wice-konsul zażądał satysfakcji. Skallon, przerażony odpowiedzialnością, grzącą mu za snieważenie obcego dyplomaty, wezwał dowódcę 34 pułku i kazał dostarczyć winnego oficera.

Każdy z oficerów złożył uroczystą przysięgę, że nie był w Warszawie i w ogóle nigdy w życiu nie oglądał nawet niemieckiego wice-konsula. Każdy z nich poparł zeznaniami świadków swoje „alibi” w tym dniu, gdy miało miejsce spoliczkowanie niemieckiego wice-konsula na Placu Zielonym.

Wtedy Jegorow wysłał raport do Warszawy, do generał-gubernatora: „Nikt z oficerów mojego pułku nie spoliczkował wice-konsula. Widocznie policjant, który zapisał numer pułku, on... i się”.

Rozpoczęło się śledztwo. Władze wojskowe poszukiwały oficera, który spoliczkował barona von Lerchenfelda.

Skallon był strasznie zdenerwowany z powodu tych nieprzyjemnych dla niego wydarzeń, ale zdenerwowanie jego doszło do szczytu, gdy otrzymał z Petersburga telegraficzny rozkaz złożenia oficjalnej wizyty niemieckiemu wice-konsulowi w jego prywatnym mieszkaniu i wyrażenia słów żalu z powodu przykrego zdarzenia.

Ten rozkaz wprowadził go w stan wielkiej bojaźni. Wściekły był na cały świat. Ach, jakie niewybaczalne głupstwo popełnił ten nieznany oficer! Gdyby go odszukał, rozwałby go na kawałki!

Jak może wyjechać z Belwederu na miasto teraz, gdy stale powtarzają się zamieszki i rozruchy? Z raportów, codziennie składanych mu przez komendanta policji, wyraźnie widać, że „buntowscy” za wiele sobie pozwalają. Stali się tak bezczelni, że jest rzeczą bardzo niebezpieczną wyje-

chać na miasto nawet pod silną strażą...

Nie ma dnia bez zamachu bombowego, bez strzelaniny... Aresztowania i szubienice nic nie pomagają! Ci „mierzawcy” skaczą z pazurami do oczu śmierci...

I w takim właśnie czasie on, Skallon, otrzymuje rozkaz, aby złożył wizytę i to oficjalną, niemieckiemu wice-konsulowi. A niech to wszyscy diabli wezną! Ale w jaki sposób uniknąć tego? To niemożliwe, szczególnie dlatego, że z powodu zajścia na Placu Zielonym stosunki dyplomatyczne rosyjsko-niemieckie znajdują się w stanie silnego napięcia. I jak tu wimigać się z przykrego obowiązku, uzasadniającego to strachem przed wyjazdem na ulicę? Nie, nie może tak otwarcie okazać swych obaw, generał-gubernatorowi to nie wypada...

Przez całą noc Skallon nie mógł oka zmrzyć. Miał halucynacje, ciągle mu się majaczyło, że tajemnicze cienie ukazują się na ścianach, że mierzy do niego ręka, uzbrojona w nabitą browning...

Stękał, wzdychał i myślał: — Jak najprędzej podam się do dymisji... Ci buntowscy czczy to prawdziwe diabły. Niesposób uniknąć ich bomb...

Nazajutrz zaprosił do siebie komendanta policji. Chciał omówić z nim osobiście środki ostrożności, jakie trzeba będzie przedsięwziąć na czas jego przejazdu do niemieckiego wice-konsula.

— W sobotę jadę z oficjalną wizytą do barona von Lerchenfelda... — oznajmił Skallon.

— Wasza ekscelencja może być zupełnie spokojny, wszystko będzie w najlepszym porządku.

Komendant policji od razu zrozumiał, o co chodzi. Wzdłuż całej drogi, jaką będzie jechał generał-gubernator, trzeba będzie rozstawić tajnych agentów, zaś w przeddzień wizyty zostaną przeprowadzone rewizje we wszystkich podejrzanych lokalach.

— Wasza ekscelencja może być zupełnie spokojny, wszystko będzie w najlepszym porządku. Ja sam biorę na siebie całkowitą odpowiedzialność za bezpieczeństwo i całość osoby waszej ekscelencji...

Ale Skallon jeszcze nie jest zadowolony. Nurtuje go niepokój. Daje wskazówki:

— Policja powinna zebrać dokładne wiadomości o lokatorach mieszkań, których okna wychodzą na ulicę, jakimi będą przejeżdżał. Nic to, że ulice będą obstawione przez agentów, przecież buntowczyk może ukryć się z bombą w ręku w mieszkaniu przy oknie od ulicy. Wie pan przecież, że ci bandyci, ci „mierzawcy” wpadają na różne pomysły, żeby tylko dopiąć swego.

Komendant nie wpadł nigdy na taki pomysł, aby zrewidować frontowe mieszkania na ulicach, przez które generał-gubernator miał przejeżdżać, ale to wcale nie przeszło mu przez myśl Skallona, że pomyślał już o tym i że jego ekscelencja może być zupełnie spokojny, iż to będzie zrobione...

— Jestem też zdania, że wszystkie okna powinny być zamknięte, a także powinien być wydany

zakaz stania przy oknach w czasie mego przejazdu, — mówił Skallon, pragnąc w ten sposób zabezpieczyć się kompletnie przed możliwością zamachu.

Komendant policji był jednak odmiennego zdania:

— O, nie! To mogłoby wzbudzić podejrzenia, że boimy się zamachu! Proszę nie zapominać, wasza ekscelencjo, że to pobudziłoby tylko jeszcze więcej zachłanność rewolucjonistów... Nie wolno nam okazać najmniejszej obawy przed zamachem... Niemniej jednak wydam rozkaz, aby rewirowi dziś jeszcze dokładnie dowiedzieli się, kto mieszka w lokalach frontowych i co to są za typy.

— A więc niech pan robi wszystko, co potrzeba... W sobotę o dwunastej w południe jadę na Natolińską...

— Ekscelencja może być najzupełniej spokojny...

Skallon przez chwilę milczał. Chorobliwe worki pod oczami powiększyły się i napuchły. Twarz jego miała teraz barwę popiołu. Myślał o czymś, a wreszcie zapytał:

— Jak pan myśli... czy odważą się?...

— Kto?

— No, ci... bojowcy...

— Oni na wszystko wąż się, ci „mierzawcy”, — odpowiedział komendant policji. — Ale ze związanymi rękami nic nie będą mogli zrobić... Dziś i jutro w nocy powyciągamy sporo ludzi z ich nor... Wydam rozkaz przeprowadzenia generalnej rewizji w całym mieście!

— Jak najwięcej aresztowań, — powiedział Skallon.

Z oczu jego ciągle jeszcze wzywał niepokój.

— Gdyby zabrakło miejsc w tutejszych więzieniach, prześlijcie resztę na prowincję...

Komendant policji raz jeszcze zapewnił Skallona, że przyjmuje osobistą odpowiedzialność za wszystko, co może się stać.

On sam będzie osobiście kierował generalną obławą.

Po odejściu komendanta policji generał-gubernator poczuł się trochę raźniej. Aresztowania, generalna obława, trochę bicia, to wszystko na pewno odstraszy „buntowczyków” od ich zbrodniczych planów i nie będą śmieli dokonać zamachu.

Zresztą, przecież w ogóle nie wiedzą, że ma złożyć wizytę niemieckiemu wice-konsulowi. Nie wiedzą też, przez jakie ulice będzie przejeżdżał.

Wieczorem Skallon spokojnie zjadł kolację i spokojnie grał z przyjaciółmi w karty. Jednak w nocy znów miał okropne przywidzenia. Widział siebie z brzuchem rozdartym odłamkami bomby, ręce i nogi, oderwane od ciała, leżały w dużej odległości...

Z rana skomunikował się telegraficznie z prezesem ministrów. Zapytał, czy nie mógłby go zastąpić wice-gubernator, czy naprawdę jest konieczne, aby on, Skallon, osobiście odwiedził barona von Lerchenfelda?

Prezes ministrów odpowiedział, że tylko generał-gubernator osobiście, tylko on sam, jako właściwy zwierzchnik całego „Kraju Priwiślańskiego”, może przeprosić niemieckiego wice-konsula za przyznaną mu przez nieznanego oficera obelgę i przy tym powinien to uczynić jak najszybciej, a to z tych względów, że stosunki pomiędzy Niemcami i Rosją z dnia na dzień stają się bardziej napięte.

Skallon zadzwonił do komendanta policji i zapytał go, co już przedsięwziął, aby nie dopuścić do zamachu.

— Dzisiejszej nocy przeprowadziliśmy dziewięćset rewizyj i aresztowaliśmy osiemset pięćdziesiąt sześć osób podejrzanych. Jutro rewirowi i tajni agenci przeprowadzą kontrolę wszystkich mieszkań, których okna wychodzą na ulicę, przez jakie wasza ekscelencja będzie przejeżdżał.

— Mój wyjazd musi być utrzymany w największej tajemnicy, — rozkazał Skallon.

— Nawet agenci nie wiedzą dobrze, o co chodzi, — odpowiedział komendant policji.

Następnego dnia zgłosił się do stróża na Koszykowej Nr. 13 tajny agent i zaczął go wypytywać o lokatorów frontowych mieszkań.

— W naszym domu mieszkają tylko osoby „blagonadziejne”, — wypasnił stróż. — Na trzecim piętrze mieszka inżynier z kolei petersburskiej, na drugim — dyrektor fabryki. Jak pan widzi, wszystko porządnymi ludźmi...

— A na pierwszym piętrze? — zapytał agent. — Kto tam mieszka? Co to za ludzie?

Dalszy ciąg jutro.

Kalendarz dnia

21
LUTY

NIEDZIELA
8 Ew. O. Przemien. Pańskim.
Sucha. Eleonora kr., Feliksa, b., Fortunata, Maksymiliana.
Słowiański: Onosława, Wyszeniegi.
Słońca: wsch. 6.40, zach. 17.0.
Księżyc: Wsch. 12.45, zach. 4.18.

HISTORIA PODAJE:
1530 Koronacja Zygmunta Augusta.
1574 Henryk Walezy koronowany w Krakowie.
1803 Wyjazd legionistów na San Domingo.
1809 Napoleon zdobywa Saragossę w Hiszpanii, z udziałem Polaków Chłopińskiego.
1846 Wybuch powstania w Krakowie. — Florian Cejnowa urzędująca powstanie na Pomorzu przeciwko Prusakom.
WYBUCH POWSTANIA W KRAKOWIE.

Na Kongresie Wiedeńskim w r. 1815 z Krakowa i okolicy utworzono niezależną Rzeczpospolitą pod opieką Austrii, Prus i Rosji. Z biegiem czasu opieka ta stawała się coraz bardziej dokuczliwą i w rezultacie doszło do powstania. Niestety, zakończyło się ono klęską i Kraków zajęły wojska austriackie.

PRZYSŁOWIA:
„Kiedy luty schodzi, Czek po wodzie brodzi”.

AFORYZMY:
„Cichy śmiech jest oznaką kpín — a głośny... znacza głupotę”.

WESOŁE DROBIAZGI:
Z przepisów kolejowych: „Jeżeli podróżny chce użyć ruchu, wolno mu biec za pociągiem”.

„Św. Paweł”.
KTO NIE WIE, ŻE:
Austria, republika, ma 840 tys. km. kw. i 6 i pół miliona mieszkańców.

Tragedia obłąkanego i skazanie jego „opiekunów”

Na terenie gminy Tarnopol powiatu wołkowyskiego zamieszkiwał niejaki Piotr Garbaruk, który w ubiegłym roku zapadł na chorobę umysłową. Zachowanie się obłąkanego było coraz niespokojniejsze i zagrożono porządkowi publicznemu. Wójt gminy polecił tedy wywieźć furia do zamkniętego zakładu dla umysłowo chorych w Choszczy.

Wyasygnowano 50 zł. i furia oddano pod opiekę jego bratu, Aleksandrowi Garbaru kowi i Stefanowi Suchodole, którzy mieli się zająć transportem i umieszczeniem chorego w szpitalu.

W zakładzie jednak, jak się okazało, zabrakło miejsc i wyślannicy wraz z chorym udali się w powrotną drogę. Do wsi zajęchali sami. Zwrócili wójtowi 40 zł. i oświadczyli, że Piotr Garbaruk wyrwał im się w czasie jazdy, uciekł do lasu i mimo pogoni nie udało się go schwytać.

Jakoż furia w rychłym czasie dał o sobie znać. Ukryty w lesie, rozpoczął życie dzikiego. Karmił się jagodami i grzybami, a co pewien czas wychodził na drogi leśne, napastując zwłaszcza samotne kobiety. Panika ogarnęła całą okolicę, gdyż nikt nie był pewny ani życia ani czci. Urządzone

kilkakrotnie zasadzki na furia nie dały wyniku.

Wreszcie sołtys wsi Topolany urządził formalną obławę w lasach przy użyciu wszystkich dorosłych mieszkańców gminy i furia odnaleziono w szalasy, zbudowanym przezeń a wierzchołku wysokiej sosny.

Trzej uczestnicy obławy, Wincenty Choryła, Władysław Luty i Jan Panasiuk otrzymali polecenie zaopiekowania się furiatem i dopilnowania go do czasu, póki chorym nie zajmie się zaalarmowana policja.

Jakoż nazajutrz przyjechała policja i wtedy okazało się, że Garbaruka znowu nie ma. Ci, którym powierzono opiekę, dawali mętne wyjaśnienia. Garbaruka po kilku godzinach znaleziono w lesie, porzuconego w gęstwinie i niemilosiernie skrępowanego sznurami. Wyszło na jaw, że „opiekunowie” celowo pozostawili chorego w lesie, obawiając się, że i tym razem będą musieli napróżno wieźć Garbaruka do szpitala.

Całą sprawą zajęła się policja. Chorego umieszczono w zakładzie a jego niefortunnych opiekunów postawiono w stan oskarżenia za porzucenie człowieka w okolicznościach, w których nie mógł sobie poradzić.

Sąd okręgowy uniewinnił pierwszych dwóch, którym polecono przewiezienie Garbaruka do szpitala, wychodząc z założenia, że istotnie furiat mógł się wyrwać w czasie jazdy, a Choryłę, Lutego i Panasiuka skazał po 6 miesięcy więzienia za porzucenie osoby umysłowo chorej w lesie.

Skazani odwołali się do Sądu Apelacyjnego w Warszawie, który wczoraj wyrok pierwszej instancji zatwierdził.

Atak szału złodzieja podczas ogłaszania wyroku

Wczoraj w Sądzie Okręgowym w Warszawie odpowiadał za kradzież kilkakrotnie karany złoceńca, Józef Re-

a jest objawem złej przemiany materii, kiedy produkty tłuszczowe w organizmie nie ulegają dostatecznemu spalaniu, co powoduje odkładanie się tkanki tłuszczowej i spowodować cierpienia artretyczno-reumatyczne. Skutecznie na przyspieszenie przemiany materii działają

ZIOŁA
DRA BREYERAN. 2
Do nabycia wszędzie. Wytwórnia POLHERBA, Kraków-Podgórze.

Wyrok na aferzystów

W procesie bandy aferzystów, oskarżonych o machinacje sfalszowanymi przekazami zagranicznymi, Sąd Okręgowy ogłosił wczoraj surowy wyrok, uznający winę wszystkich oszustów. Listonosz poczty głównej w Warszawie, Cyprjan Kalinowski skazany został na 7 lat więzienia, teść je-

go, Henryk Karczmarski za udzieloną pomoc na 4 lata więzienia, Feliks Laskowski na 3 lata więzienia. Niemniej surowe kary dotknęły organizatorów i projektodawców afery: Mendla Judewicza i Joska Hachmana. Pierwszy z nich otrzymał 7 lat więzienia, a drugi 6 lat. Wszyscy przebywają w areszcie od kilku miesięcy. Figurujące na kontach bankowych kwoty w łącznej wysokości 47.000 zł., a stanowiące łup z fałszerskiej afery, sąd skonfiskował na rzecz Skarbu Państwa.

PRZY PRZEZIEBIENIU GRYPIE KATARZE stosuje się proszek ze zn. fabr.

KOWALSKINA dla dorosłych

Tłumaczenie snów

P. Em-Jot. Blika Panu osoba na przedmiocie często myśli o Panu. Będzie kłopot w związku z pracą. Szczęście czeka Pana.
P. Wieśka. Będzie miła zmiana. Kłóś Panią obmawia.
P. Janeczka. Niech się Pani nie obawia grózb męża. W razie czego prozęć zwrócić się do mnie, a wówczas dam Pani odpowiednią i skuteczną radę. Będzie Pani w przyszłości zamożna.
P. Janeczka. O zamążpójściu należy się starać (oczywiście odpowiednio, taktownie), wówczas odpowiednia spełni się w terminie. Starania w inny być zupełnie normalne, byle nie zakładać rąk.
„Kuzynka”. Będzie jakieś niedomaganie w domu. Pozna Pani Jerzego. Rozrywka czeka Panią.

Licznie zgromadzone rodziny skazanych wysłuchały wyroku z przerażeniem. Kiedy karetka więzienna odwoziła oskarżonych z gmachu sądowego, rodziny skazanych zgromadziły się licznie na dziedzińcu, tak że policja w obawie jakichś zajść usunęła wszystkich.

CZYTAJCIE
„ŻYCIE KOBIECE”
Cena 20 groszy.

W CZTERY OCZY

Intymne rozmowy lksa z Czytelnikami

Miłość bez przyszłości

P. A. K. z Powiśla zwierza nam się: „Przed rokiem, pracując w pewnej firmie przy ul. Chłodnej, poznałem pewnego kolejarza i po bliższej znajomości — nie wiem, kiedy to się stało — ale zakochałem się w nim bardzo. Proszę sobie wyobrazić moją rozpacz, kiedy teraz dowiaduję się, że jest żonaty, ale nie żyje z żoną z tego powodu, że go podobno zdradzała.”

On sam mi to powiedział dopiero teraz, kiedy już jest za późno, że bym o nim zapomniawsza... teraz, kiedy niema jednej chwili, abym o nim nie myślała... Spotykałam się z nim nadal, aż pewnego razu podeszła do nas jakaś kobieta i pytając mnie, czy wiem z kim rozmawiam, chciała urządzić awanturę, gdyż była to jego żona. On temu zapobiegł.

A teraz, kochany Panie Redaktorze doradz mi, co mam czynić. Czy mogę się z nim spotykać, gdyż się obawiam, że czynię jej tym krzywdę? Ale nie widzieć mego Jaśka więcej, jest dla mnie męką nad siły. Wyrzec się go? Ale nie wiem, czy do niej wróci, bo zaznaczył, że

z nią żyć nie będzie. Panie Redaktorze, co mam czynić? Czuję, że chyba oszaleję. Czyż mam być na zawsze nieszczęśliwa? Czyż dla mnie już nigdy słońce nie zaświeci? Bo trzeba Panu Redaktorowi wiedzieć, że już bardzo, bardzo dużo wycierpiałam.

Rozstanie z moim Jaśkiem było by dla mnie ciosem nie do zniesienia. Mój Jaśkie może nawet nie wie, jaką mi krzywdę wyrządził tym, że ukrył prawdę przede mną. Teraz już za późno wyrwać go z serca, a ja tak bym pragnęła być szczęśliwa, choć trochę...

Panie Redaktorze, mam nadzieję, że Pan, uszczęśliwiający tyle osób, może mi coś doradzić.

Moim zdaniem, powinna Pani sobie zdać sprawę z tego, że miłość Pani jest bez przyszłości. Przed jej czy później może się Pani Jaśkowi sprzykrzyć, a wtedy wróci do żony, albo pójdzie do innej. Lepiej chyba byłoby jednak przewidywać się i zawczasu, gdzie indziej umieścić swe uczucia. Mężczyzna nie zabraknie...

mer, który wespół ze Stanisławem Bugalskim usiłował dokonać kradzieży w mieszkaniu p. Koziel przy ul. Czerniakowskiej 138. Kiedy złodzieje opuszczali mieszkanie, natknęli się na właścicielkę. Na alarm przybiegł wachmistrz 1 pułku szwoleżerów, Malec, który mimo, iż Bugalski starał się powstrzymać wachmistrza od pogoni, pochwyił złodzieja ukrytego w sklepie sąsiedniego domu.

Po ogłoszeniu wyroku, skazującego Rejmera na 3 lata więzienia, a Bugalskiego na rok więzienia, Rejmer skoczył na pulpit ławy oskarżonych i z całej siły zaczął uderzać głową o filar, podtrzymujący wysokie sklepienie sali.

Awanturnika od dalszych ekscesów powstrzymała eskorta i wyprowadziła do karetki więziennych.

NIE UFAJ BYLE KOMU

Do naszych Czytelników. Jeżeli nie Szyller-Szkolnik, to któż inny potrafi szczegółowo określić Twój charakter zdolności, przeznaczenie? Szyller-Szkolnik jest Redaktorem poczytnego pisma „Świt” (Wiedza Tajemna), autorem wielu prac naukowych, wielkim znawcą duszy ludzkiej.

Jeżeli Ci brak energii, równowagi, jeżeli cierpisz moralnie, Szyller-Szkolnik wyszczególni najważniejsze fakty Twojego życia, powie kim jesteś, kim być możesz. Poradzi jak żyć i postępować, by zwycięsko przeciwstawić się losowi. A ponadto wybierze szczęśliwy numer losu Loterii Państwowej i wskaże, gdzie takowy można nabyć. Podaj datę urodzenia. Nie przysyłaj żadnego wynagrodzenia.

Na niewielką ilość wybranych przez redaktora Szyllera-Szkolnika numerów padło mnóstwo wygranych. Z braku miejsca podajemy tylko niektóre: Józef Balcerek, Nowa Wieś k. Chorz., Karola Miarki 2 — 10.000 zł., W. Baranowicz, Gdynia, Wysockiego 33 m. 6 — 10.000 zł., Józef Bogusławski, Wilno, Ostrobramska 11-6 — 100.000 zł. M. Madejówna Stanisławów, Romanowsk. 9 — 100.000 zł., J. Morzyńska, Łask, Stacja kolejowa — 10.000 zł., W. Piątkiewicz, Kraków, B. Zaleskiego 24 m. 2 — 10.000 zł., Sala Aprii, Tarnów, ul. Focha 7 — 10.000 zł., Jan Macisz, Kurów, pow. Rybnik, Wiktorja 5 25.000 zł., W. Piechowski, Częstochwa, Szczytowa 18 — 75.000 zł. I. M. Aizenberg, Izbica n. Wieprzem — 75.000 zł., W. Kaźmierczak, Wojkowice Komorne, Ogrodowa 1 — 25.000 zł. Jeżeli wątpisz w autentyczność podanych potwierdzeń, możesz się zwrócić do powyższych osób, podając swój adres i załączając znaczek pocztowy na odpowiedź.

Przyjęcia codziennie. Przyjdź osobie lub podaj datę urodzenia, otrzymasz horoskop astrologiczny bez żadnej dopłaty. Załącz 50 groszy znaczkiem pocztowym, Warszawa, redakcja „Świt”, Żulińskiego 9, ogłoszenie załączyć.

Ciesz się piękną cerą używając mydła

DERMOPALME

wyra białego na olejkach oliwnych

przez firmę

GILOT
PARIS

Na małej wokandzie...

Kto jest ojcem
czyli. uroda jakich mało

(A. E.) Antoni Wierzaj opuszczył małżonkę swą, Jadwigę. W pewien czas po owym tragicznym wydarzeniu pani Jadwiga urodziła dziecię płci męskiej. A że mąż jej potonkiem wcale się nie interesował i nie chciał dawać na jego utrzymanie, więc biedna matka mystosowała do sądu pozero o alimenty.

Na rozprawie pan Antoni rozkładał założenie ręce.

— Czy ja w em, że to moje? Podobieństwo ogólne nie posiada, a także samo detalicznie niepodobne.

Fondziolek ma całkiem jak chudy Stasiak, co za sroinobójce praktykuje. Ślipki jak Maniek Siup, redaktor gazety sprzedający, a rozmównice ma całkiem jak przezrobotny Józio, któren tera na wiosnę ma zimowe pomoc dostać.

Takim sposobem kompiniuje, że się alimenty ode mnie nie należą. Bulibym moniaczki, ale za swoje.

— Za swoje? — rybuchła pani Jadwiga. — A to nie twoje?!

Rozpoczęła się gwałtona wymiana zdań. Krzykom nie było końca; sala rozbrzmiewa

ła szlochom opuszczonej nie-miasty i płaczem jej przestraszono maleństwa...

Kres temu rozgardiaszowi położył adwokat pani Jadwigi, który mocnym uderzeniem w pulpit uciszył zaciętrzewione strony i tymi słowami zwrócił się do sędziego:

— Niesposób z tej gwałtonej dyskusji wyciągnąć wniosek, która ze stron mówi prawdę.

Również i o sroinobójce trudno na okoliczności tak intymne, jak dzieje małżeńskiej sympialni.

Mimo to, wysoki sędzie, podadam argument nader przekonujący. Jest nim osoba mojej klientki. Po cóż nam inne dowody?

Niech pan sędzia spojrzysz na nią! Raz jeden, wystarczy!

A wówczas sąd mi przyzna, że nikt inny tylko mąż mógł być ojcem jej dziecka!

Widać sąd uznał, że pani Jadwiga istotnie nie mogła nikogo skusić swą urodą, gdyż obarczył pana Antoniego obowiązkiem płacenia alimentów w wysokości 30 zł. miesięcznie.

JAN DULINSKI

Agentka C. 46

SENSACYJNA POWIEŚĆ SZPIEGOWSKA

Potężny wywiad angielski „Intelligence Service”, chcąc zniszczyć od wewnątrz bolszewików, wysłał do Rosji dwoje agentów. Annę Morette i Artura Jamesa. Ci przybywszy na miejsce, nawiązali kontakt z Melińskim, członkiem organizacji kontrrewolucyjnej, który zarazem był współpracownikiem Cze-ki i wraz z nim opracowali plan wysadzenia w powietrze gmachu Opery moskiewskiej podczas zjazdu sowietów.

W przeddzień zjazdu, gdy spiskowcy znajdowali się w podziemiach Opery, Jakacki współpracownik Cze-ki, zdemaskował ich. Meliński wraz ze szpiegami zdołał w ostatniej chwili umknąć.

Punktem ambicji Jakackiego stało się obecnie schwytywanie spiskowców i w końcu przedłożył następujący plan: agenci Cze-ki mieli wkraść się w szeregi kontrrewolucjonistów i tam czatować na zjawienie się spiskowców. Plan ten, który wprowadzono w życie, udał się i Cze-ka dowiedziała się, że spiskowcy mają wyruszyć na statku holenderskim za granicę.

Meliński pierwszy miał wejść na statek. W chwili, gdy znajdował się już na pokładzie został zdemaskowany. Nie zdołano go jednak ująć. Skoczył do wody i zaczął uciekać. Kule czekistów jednakże go dosięgły.

Wskutek tych strzałów szpiegowie angielscy domyślili się, że statek jest obsadzony przez czekistów, wsiedli więc w łódź rybacką, zamierzając skierować się do brzegów Finlandii. Na morzu zostali zatrzymani przez czekistów. Wywiązała się strzelanina, podczas której wszyscy czekisci zginęli.

Gdy szpiegowie chcieli wsiąść do łodzi, stwierdzili coś strasznego...

140.

„Rybak“ i jego „żona“

James odwrócił głowę i ujrzał, że rybak leży wyciągnięty nieruchomo na dnie łodzi. Kula czekistów przebiła mu czaszkę. Gdyby skoczył do wody, jak Anna Morette i James, uniknąłby śmierci, a pozostawszy w łodzi był wystawiony na cel rewolwerów agentów Cze-ki.

— Paskudna sprawa! — syknął James.

Wraz z Anną Morette wskoczył przede wszystkim do łodzi. Ubrania ich ociekały wodą. Drżeli z zimna. Nie zwracali jednakże na to uwagi.

Teraz pozostało tylko jedno wyjście, samemu ująć za wiosła, samemu przekraść się przez granicę. Ale jak to mieli uczynić, gdy nie znali kierunku?

Innej rady jednak nie było. Musieli bowiem jak najszybciej stąd uciekać. Zaraz mogła tu nadpłynąć druga łódź z czekistami, którzy stwierdziwszy, co się tu stało, puszcza się w pościg za tajemniczymi zabójcami.

— Należy przede wszystkim wrzucić zwłoki zabitego rybaka do morza — rzekła Anna Morette. — Ich obecność może nas od razu zdradzić.

— Ale przed tym nałożę jego ubranie. To może nam oddać wielkie korzyści...

James zrzucił w morze swoje ubranie i nałożył odzienie zastrzelonego rybaka. Anna tymczasem sama wiosłowała.

— A teraz musimy się pozbyć niepotrzebnego balastu — rzekła Anna.

Oboje ujęli nagie zwłoki i opuścili je na wzburzone fale. Dał się słyszeć silny plusk, a następnie fale znów zaczęły się pieniać.

— Jeśli nas zatrzymają, oświadczymy, że wyjechaliśmy na połów ryb i że burza poniosła nas do brzegów Finlandii. — James miał już gotowe wyjaśnienie.

— A co będzie później? — uśmiechnęła się smutnie Anna Morette.

— Straż graniczna ujrawszy mnie w stroju rybackim, puści nas wolno.

Anna Morette i James wiosłowali z wielkim natężeniem. W pewnej chwili James spojrział na zegarek. Już trzy godziny znajdowali się na morzu. Jak szybko minął ten czas!

Ale gdzie obecnie się znajdowali? Czy daleko jeszcze do fińskiego wybrzeża?

Czy czasami nie cofali się i nie płynęli w kierunku Petersburga? Nie mieli o tym pojęcia. Dokoła było ciemno. Niebo było pokryte gęstymi chmurami. Wiatr siekł ich po twarzach. Fale unosiły łódź z wielką siłą. Jak okiem sięgnąć, nie było widać światła.

I znów minęła godzina, a oni w dalszym ciągu płynęli w nieznaną. Gdyby wiatr popychał ich w stronę brzegów Finlandii, nie byłoby w tym nic strasznego. Najgorsze było to, że powoli opuszczały ich siły. Ręce nie były już w stanie utrzymać wiosel. Dotkliwie dawało się im we znaki pragnienie. W skroniach biło im jak młotem. Ciałami trzęsła febra.

Oboje czynili nadludzkie wysiłki, aby nie popaść w omdlenie. To byłoby tragiczne; łódź albo by się wywróciła i wówczas zginęliby w otchłani morskiej, albo wpadłi by w ręce agentów Cze-ki, co by

się również równało śmierci.

Mimo tych wysiłków coraz bardziej opadali z sił. Pierwsza zemdlała Anna Morette, James próbował ją ocucić, ale sam ledwo mógł się ruszać z miejsca. Czuł, jak ręce odmawiały mu posłuszeństwa. Głowa opadła mu nisko na piersi i stracił przytomność...

Pierwsza odzyskała świadomość Anna Morette.

Obejrzała się dokoła. Leżała na trawie. Kilku mężczyzn z latarkami naftowymi w rękach otaczało ją. Mówili językiem, którego nie rozumiała.

— To Finowie! — przemknęło jej przez myśl. — A więc znajdujemy się w Finlandii.

Jeden z mężczyzn, ujrawszy, że Anna otworzyła oczy, pochylił się nad nią i zapytał łamanym rosyjskim językiem:

— Czy pani czuje się już lepiej?

— Tak... Gdzie jest mój mąż?

— Pani mąż, rybak, jeszcze ciągle nie odzyskał przytomności.

— Boże, mój Boże, co się z nami stało?

— Znaleźliśmy was zemdłych w łodzi. Gdybyśmy was nie dostrzegli, na pewno utonęlibyście. Jechaliście chyba na połów?

— Tak, odparła Anna Morette. — Wyjechaliśmy jeszcze przed burzą... Nie przypuszczaliśmy wcale, że morze będzie aż tak wzburzone.

Mężczyźni znów mówili między sobą w niezrozumiałym dla Anny języku. Następnie ten, który wla dał n'eco rosyjskim, zwrócił się do Anny Morette i rzekł:

— Jak się rozwidni odstawimy was na wody rosyjskie...

Annę Morette przebiegły dreszcze, gdy usłyszała to oświadczenie. Należało z tymi ludźmi grać w otwarte karty, należało im powiedzieć prawdę. Finlandia zwalcza przecież bolszewizm, nie było więc w tym wypadku obawy, aby odstawiono ich z powrotem do Petersburga. Nie chciała jednak sama o tym wspomnieć. Czekwała, aż James wróci do przytomności. Sensacyjne to oświadczenie powinni złożyć oboje. Fińscy strażnicy graniczni byli przecież przekonani, że mają do czynienia z rosyjskimi rybakami, a tu nagle usłyszą tak niezwykłą wiadomość: agenci „Intelligence Service“!

Wkrótce i James odzyskał świadomość. Oboje szpiegów angielskich wprowadzono do małego domku, gdzie sierżant straży pogranicznej, który również słabo władał rosyjskim, oświadczył im:

— Musimy was oddać w ręce sowieckiej straży pogranicznej... Tego wymaga prawo. O świcie udacie się na wody rosyjskie w towarzystwie naszych dwóch urzędników.

— Nie wrócimy do Rosji! — oświadczył James.

— Dlaczego?

Szpiedzy milczeli przez chwilę, wreszcie Anna pierwsza się odezwała z uśmiechem:

— Ponieważ to oznaczałoby dla nas śmierć!

Sierżant ze zdumienia szeroko rozwarł oczy i w milczeniu przyglądał się „rybakowi“ i „jego żonie“.

Dalszy ciąg jutro.

Nowela

Zew życia

Maria szła wolnym krokiem przez opustoszałe ulice przedmieścia.

Jeszcze żaden wieczór nie wydawał się jej tak beznadziejnie smutny, jak dzisiaj, gdy doszła do wniosku, że się zestarzała... Kilka słów ją o tym uświadomiło i zniweczyło długoletnią nadzieję i czekanie. Obecnie nie pozostawało nic innego, jak bezkresna, nużąca pustka. Maria nie odczuwała gniewu, ani bólu, a tylko bezgraniczne zmęczenie, wstręt do życia, które wraz z celem straciło treść i sens.

Maria nie oskarżała tego, który jej miał dać szczęście i młodość, ponieważ nie uważała się już za żywą istotę. Jak lunatyczka szła przed siebie, mając jedno wielkie pragnienie: zasnąć i nigdy się już nie obudzić.

To, co się jej przydarzyło, przeżyło już tysiące kobiet przed nią, było tragedią życia codziennego.

Była zbyt biedna, aby połączyć się z tym, którego kochała. Pracowała więc przez wiele lat, oszczędzała i z tęsknotą czekała na ten dzień, w którym będzie mu się mogła ofiarować na zawsze. Dzień ten jednak się nie zbliżał, warun-

ki życia bowiem zamiast się poprawić, pogarszały się. Ale ona kochała go i zaufała mu, gdyż twierdził, że nie może bez niej żyć. Z latami jednak dojrzał i pewnego dnia doszedł do przekonania, że ona straciła swoją urodę, że on mężczyzna w kwiecie wieku, poniósłby zbyt wielką ofiarę, gdyby się związał na zawsze z przekwitłą kobietą.

Tęsknił za wdziękiem młodości i był tchórliwy, aby jej wyznać prawdę, aż w końcu, na wyczuła, że staje się mu obca. Wówczas przyszło to gorzkie przeświadczenie, że stała się dla niego zbyt starą i że znikła jego miłość dla niej.

Maria wierzyła w miłość i szczęście. Gdy doszła do przeświadczenia, że traci ukochanego, w pierwszej chwili chciała z tym walczyć. Ale duma nakazała jej się cofnąć. Przed godziną ukochany czule pocałował ją w dłoń, doznał bowiem ulgi, że ona wycofuje się z jego życia. Maria zachowała wówczas cokolwiek spokojny, gdyż pocieszyła ją myśl, że w domu posiada małą flaszkę, która pozwoli jej na wieki zapomnieć o pustce życia,

Gdy w końcu przestąpiła próg swego ciemnego pokoju, doszła przede wszystkim do wniosku, że zbytnio sobie ufała. Nie zdieła płaszcza, nie za paliła światła, tylko śmiertelnie zmęczona opadła na krzesło. Zrozpaczona wlepiła wzrok w ciemności.

Czy ma to już teraz nastąpić? Na co miała czekać? Co ją może jeszcze wiązać z życiem? Bała się jutra, bała się myślenia. Jednego tylko pragnęła: nic nie wiedzieć, więcej nie cierpieć, mieć spokój... Śmierć wzywała ją nęcącym głosem.

Powoli podniosła się z krzesła i doszła do szafy. Tam na ostatniej półce znajdował się drogiocenny skarb, którego po żądała jej zmęczona dusza. Za pomniała jednak, że szafa jest zamknięta. Musiała przed tym szukać klucza. Gdzie położyła torebkę? Było zbyt ciemno, by ją mogła dostrzec. Przekreśliła więc kontakt elektryczny. Silne światło oślepiło ją i w pierwszej chwili zasłoniła oczy. Poprzez palce zerknęła na zegarek. Było dwadzieścia po dwunastej.

Maria lekko zardzała. Wolnym krokiem wyszła na korytarz, aby tam szukać torebki. Z pokoju padała snuga światła, która docierała aż do drzwi wejściowych. W słabym świetle ujrzała tam list.

Mechanicznie schyliła się i podniosła go. Przez chwilę ser-

ce waliło jej jak młotem, następnie znów uspokoiło się i ręka odrzuciła list, który nie był pisany przez niego. Ale jakże głos wewnętrzny kazał jej jeszcze raz wziąć list do ręki, pisany przez przyjaciółkę lat młodości. Co skłoniło Karolę do napisania do niej? Czy rozbieżne poglądy na życie nie rozłączyły ich przed laty?... Czy życie Karoli nie potoczyło się zupełnie innym torem niż jej, miała przecież odwagę iść za głosem serca.

Ale Maria nie chciała o tym teraz myśleć. Co ją obchodziły obecnie obce dzieje, obce szczęście? Nie chciała, aby jej teraz przeszkadzano.

Wyjęła kluczyk i wetknęła go w zamek. Zanim go przekreśliła, zastanowiła się, czy nie ma jakichś poleceń do pozosta wienia...

— Nie, nie mam już nikogo, komu miałabym złożyć wyjaśnienia — uśmiechnęła się gorzko. — Jestem samotna. Już jutro sąsiedzi dowiedzą się, co się stało i z pieniędzy, jakie otrzymają za moje meble, opłacą koszty pogrzebu. Wszystko jest więc w porządku, mogę ze spokojem zejść z areny życia!

A może przeczytać list lub napisać na kopercie: „Zwrot. Adresat zmarł“. Ale list nie no sił adresu nadawcy, a Maria nie wiedziała, gdzie obecnie mieszka Karola.

— Może Karola ma do mnie

jakąś prośbę. Należy go przeczytać. Jest to mój ostatni obowiązek wobec świata.

Maria niecierpliwie rozdarła kopertę i zaczęła czytać...

„Mam dziecko, małą uroczą dziewczynkę... Nie pytaj o jej ojca! Sądzę, że już nie żyje. Mario, byłam bardzo, bardzo szczęśliwa, ale nie mogę umrzeć w spokoju wskutek dziecka, a koniec się zbliża. Nie sądzę mnie surowo za to, że miałam odwagę żyć moją miłością, nie byłam zła... tylko odczuwałam głód za życiem i miłością. Jestem zupełnie samotna i nie mogę zabrać ze sobą dziecka. Nikt nie będzie jej matką, nikt nie będzie jej opiekował. Mario, ofiaruj mi to miejsce w swym sercu, które kiedyś było mnie poświęcone, zlituj się nad umierającą. Jeśli to nie mogłoby nastąpić... jeśli sama masz dzieci...“

Maria nie doczytała do końca, „jeśli to nie mogłoby nastąpić, jeśli sama masz dzieci“. Nie, nie miała dzieci i nie miała prawa sądzić życia innych ludzi. Tylko... Pragnęła umrzeć, a tu ktoś żąda od niej, aby zajęła się dzieckiem, dzieckiem, które...

Nagle Maria padła na kolana, złożyła ręce i wybuchnęła płaczem:

— Boże, tak... ktoś mnie potrzebuje... moją miłość... Chcę żyć, żyć i... to życie nie będzie już pozbawione treści!..

Okropne samobójstwo w Dębnikach

Wczoraj wieczorem gdy 49-letni kamieniarz, Franciszek Oleszko, wrócił do domu przy ul. Zamkowej 21, w sta-

nie pijanym, popełnił samobójstwo, powiesiwszy się nad swym łóżkiem.

Wezwane Pogotowie Ratunkowe zastało już trupa.

BIAŁE METALE szlachetne „PALOR“ i „AGPAL“

S. VOGLERA, Kraków, Poselska 9 Tel. 143 40 zastępują w DENTYSTYCE platynę i białe złoto.

Zawiadamiamy

że z okazji przeniesienia lokalu największej w Polsce pralni STELLA, Ska z o. o. Kraków, pl. Mariacki 9, na ul. GOŁĘBIĄ 2, liczymy w dniu 22. II. 1937 r. za czyszczenie na sucho i pranie połowę ceny normalnej: — ubranie zamiast zł. 5.— tylko zł. 2.50, suknia zamiast zł. 2.50 tylko zł. 1.25, oranie kołnierzyka zamiast 12 groszy tylko 6 groszy i t. d.

Mistrz Kiepura śpiewa

jak u Ciebie w domu, gdy słuchasz audycji przez doskonały odbiornik

ELEKTRIT

Z głównego składu

„RADJOFON“ Kraków, Rynek Gł. 5. (róg Siennej) TELEFON 158 06.

Tajemnicze zatrucie służącej na ul. Doln. Młynów

Wczoraj rano wydarzył się straszny wypadek w Krakowie, przy ul. Dolnych Młynów 9.

Oto, gdy właściciel tego mieszkania Szymon Silbiger, otworzył drzwi do

kuchni, zauważył, że kuchnia jest przepelniona gazem, a znajdująca się tam służąca, 30-letnia Olga Orlińska, oraz pies wilczur, nie dawały znaku życia.

Zaalarmował natychmiast Pogotowie Ratunkowe, którego lekarz jednak za- skiei.

stał już tylko stygnące zwłoki Orliń-

Przesłuchanie Grzeszolskiej przez Prokuratora

Jak się dowiadujemy, wdowa po śp. Grzeszolskim, była wczoraj przesłuchi- wana przez prokuratora w szpitalu św. Łazarza.

Przesłuchanie trwało pół godziny i dotyczyło jedynie ostatnich chwil ich przed popełnieniem samobójstwa.

Echa tragicznego wypadku na Małym Rynku

Przed sądem cywilnym w Krakowie odbyła się onegdaj rozprawa przeciw pp. Emilowiczowej i Dobijowej, współ- właścicielkom realności na Małym Ryn- ku Nr. 4 w Krakowie, w którym to miejscu znalazła śmierć w lutym 1933 uczenica ś. p. Lusja Rachwałówna, która przechodząc tamtędy, spadł jej

kawał gyzysu tej kamienicy na głowę, skutkiem czego poniosła śmierć.

W wyniku rozprawy, sąd przyznał rodzicom ze strony właśc. realności odszkodowanie w kwocie 2.500 zł.

Rachwałowie uznając odszkodowa- nie powyższe za niewystarczające, od- wotali się do Sądu apelacyjnego.

Mord rabunkowy

Bezrobotny Ignacy Sowiński, włamał się do mieszkania samotnej staruszki, Magdaleny Rogalskiej w Swarzędziu,

zamordował ją, poczym zrabował 140 zł. Mimo natychmiastowego pościgu nie zdołano Sowińskiego schwytać.

Wykradzenie tajemniczych zwłok

Onegdaj znaleziono na torze kole- jowym pod Karczynem zwłoki męz- czyzny, jak się okazało zastrzelonego. Zani mna miejsce wypadku przybyła

komisja śledcza, w chwili, gdy straż- gący trupa posterunkowy oddał się na chwilę, zwłoki nagle zniknęły.

JARMARK w Domu „GLOBUS“

KRAKÓW, RYNEK GŁ. 31, róg Szewskiej OTWARTY pod hasłem

CENY NISKIE, JAK NIGDY DOTĄD!!!

Dla przykładu:

Szaliki modne batik. jedwab.	po zł. —.98
Koszulki damskie, jedwabne, gat. I.	„ „ 1.95
Pulowery wiosenne, bardzo ładne	„ „ 1.25
Szlafroki włochate, gat. I.	„ „ 6.90
Bluzki jedwabne	„ „ 2.75
Spódnice wełniane modne	„ „ 5.95
Pulowery męskie, bardzo dobry gatunek	„ „ 3.95
Rękawiczki nieco zakurzone o 35% taniej.	

Z TEATRU IM. J. SŁOWACKIEGO.

Niedziela 21 lutego: po poł.: „Nieusprawiedliwio...a godzina“, wiecz. „Kobieta Nr. 14“.

Co grają w kinach?

„Adria“: „Tajna brygada“
ATLANTIC: „Ich troje“ oraz „Słowik Wiednia“

APOLLO: „Wiedeń — Londyn“.

BAGATELA: Wieczór baletu Parnella „Dom Zolsterza“: „Dziewczę szczęścia“

Kino Museum: „Złoto“.

PROMIEN: „Dziewczę szczęścia“.

STELLA: „Śmiertelny skok“.

SWIT: „Stradivari“.

SZTUKA: „Allotria“.

UCIECHA: „Dziewczę z Prateru“.

WANDA: „San Francisco“.

Dzienny i nocny dyżur aptek

Apteka pod Słońcem, Rynek Gł. A—B 42, pod Eskulapem, św. Ger- trudy 1, pod Matką Boską, Krow- derska 74, w Dębnikach, ul. Kono- nieckiej 8, pod Złotym Orłem, ul. Krakowska 9, ul. Mogilska 10.

DZIENNY DYŻUR APTEK

Apteka pod Złotą Koroną, Rynek Gł. 22, pod Gwiazdą, Florjańska 15, pod Opatrznością, Karmelicka 23, Apteka Warszawska, Aleja 29 Listo- pada 27, pod Aniołem, Dietla 76, im. św. Teresy, Senatorska 5.

NOWY PREZES IZBY KONTROLL

Dotychczasowy prezes Izby Kontroli Państwa w Krakowie dr Włodzimierz Kraus przeszedł na emeryturę. Na opró- żnione stanowisko powołany został mgr. Witold Rusiecki, dotychczasowy nacelnik Izby Kontroli Państwa w Wilnie.

Chcą USUNĄĆ KOBIETY Z PRACY.

Od dziesięciu dni trwa strajk oku- pacyjny robotnic i robotników w fa- bryce wstążek przy ul. Mogilskiej. — Przynajmniej strajku jest wypowiedzenie pracy przez właścicieli wszystkim, za- jętym w fabryce robotnikom. Na ich miejsce właściciele chcą przyjąć ro- botników. W sprawie zatargu inspektor pracy zwołał konferencję, jednakże nie dała ona wyniku z powodu nie- ustepliwości stanowiska właścicieli.

Program radiowy na niedzielę d. 21. II.

Godz. 8.18 Muzyka poranna z płyt; 8.25 Pogadanka dla rolników „Kursy oświatowe, rolnicze i ich wykorzysty- wanie“; 8.40 Muzyka z płyt; 10.40 Muzyka operowa na płytach; 12.03 Pogadanka: „Teatr w średniowieczu“; 16.00 Koncert reklamowy; 19.15 Od- czytanie programu na dzień następny; 19.20 Koncert popularny.

SŁUCHAJCIE KONCERTU

Jana KIEPURY!

W niedzielę o godz. 20.30 odbędzie się transmisja

z kawiarni

„FENIKS“

„PLASTYKÓW“

z restauracji

„HAWELKA“

na aparatach radiowych

ELEKTRIT

z głównego składu

ANTENA

Kraków, ul. Starowiślna 1

Telefon Nr. 178-77

BIAŁY TYDZIEŃ

Korzystaj u FREIWALDA Korzystaj
Kraków, Florjańska 44. I p.

Dla przykładu ceny:

Płótna . . . . . od 0.56 zł.	Wajpy . . . . . od 1.05 zł.
Dymki . . . . . „ 0.90 „	Obrusowe . . . . . „ 1.80 „
Na prześcieradła . . . . . „ 1.30 „	Ręczniki . . . . . „ 0.45 „

Wielki wybór płótna, stołowych, kap kółder, koców itd.

Ostatnie nowości w wełnach i jedwabiach.

wydaje po cenach ściśle gotówkowych na asygnaty Rodziny Kolejowej i Zrzeszenia Urzędników Miejskich.